

УДК 612.886

СОМАТИЧНІ ТА ВЕГЕТАТИВНІ РЕАКЦІЇ ПІСЛЯ ВЕСТИБУЛЯРНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ ЗАЛЕЖНО ВІД СТАТІ

Вадзюк С.Н., Шмата Р.М.

Кафедра нормальної фізіології ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я Горбачевського МОЗ України"

E-mail: roman@tdmu.edu.ua

Оскільки, вестибулярний аналізатор є одним із найбільш чутливим до гіпоксії, то практично кожна людина інколи скаржилась на запаморочення (при перевтомі, в жаркому приміщенні, стресі, голоді, при пересуванні в транспорті і т.д.). Багато дослідників займались вивченням вестибулярних реакцій у осіб, професійна діяльність яких пов'язана з великими навантаженнями на вестибулярний аналізатор. До такої категорії відносяться космонавти, льотчики, спортсмени.

У науковій літературі є дані про кореляцію запаморочень з артеріальною гіпертензією, про поширеність вестибулярних розладів серед пацієнтів які страждають отосклерозом, досліджено вплив вестибулярних подразників на прояв вегетативних реакцій у дітей зі слуховою депривацією з різними типами кровообігу, визначено функціональний стан вестибулярного аналізатора волейболістів 14-15 років під впливом спеціально-спрямованих вправ. Однак, питанню функціональної активності вестибулярного аналізатора у практично здорових осіб юнацького віку залежно від статі не приділялося належної уваги.

Метою роботи було визначення ступенів вестибуло-вегетативних та вестибуло-соматичних реакцій в осіб юнацького віку залежно від статі.

Дослідження вестибулярного аналізатора проводилось методом обертальної проби на кріслі Барані. Обертальна проба ґрунтується на тому, що в результаті обертання тіла виникає переміщення ендолімфи в півколових каналах. Це переміщення викликає подразнення рецепторів ампулярного апарату, що супроводжується появою вестибулярних явищ (ністагм, нудота, запаморочення тощо). Ступінь отолітової реакції визначали за появою вестибуло-вегетативних та вестибуло-соматичних реакцій (за В.Г.Воячком).

В обстеженні взяли участь 60 студентів. Ми обрали рівну кількість юнаків та дівчат, котрих розділили на 2 групи. У першу групу увійшли юнаки з підвищеною чутливістю вестибулярного аналізатора, у другу – дівчата з підвищеною чутливістю вестибулярного аналізатора.

Після статистичного опрацювання отриманих даних, ми встановили виникнення вестибуло-вегетативних та вестибуло-соматичних реакцій 2 ступеня у 2/3 дівчат з підвищеною чутливістю вестибулярного аналізатора. Вестибуло-вегетативні та вестибуло-соматичні реакції 1 ступеня спостерігались у 2/3 юнаків з підвищеною чутливістю вестибулярного аналізатора.

Таким чином, вираженість соматичних та вегетативних реакцій після вестибулярного навантаження вища у дівчат в порівнянні з юнаками їхнього віку.